

РЕШЕНИЕ

№ 19058

гр. София, 18.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав, в публично заседание на 28.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **3254** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 10а, ал.1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) във връзка с чл. 226 АПК.

Образувано е по жалба на М. У., гражданин на Република Т., [дата на раждане] срещу отказ за издаване на виза „Д“ от 15.04.2025 г. постановен от първи секретар на Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Т.

Релевират се доводи за незаконосъобразност на отказа, като издаден при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалния закон и при неспазване на изискванията за форма. Излагат се доводи, че като основание за отказ е посочена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ, като е прието, че апликантът е декларирал неверни данни относно адреса на пребиваване, но тези изводи не се подкрепят от събраните по преписката доказателства. Поддържа се, че към заявлението са представени всички необходими документи, удостоверяващи осигурено жилище на територията на страната, поради което не е налице деклариране на неверни данни. Иска се отмяна на обжалвания отказ и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован – не се явява и не се представлява.

Ответникът – първи секретар на Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Т. – редовно уведомен, не се явява и не се представлява.

Софийска градска прокуратура - редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София град, Трето отделение, 44 състав, като обсъди доводите на страните

и събраните по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна: Настоящото производство е образувано във връзка с решение на ВАС, четвърто отделение, по адм. д. № 12478 от 2025 г., с което е отменено решението на АССГ, постановено по адм. д. № 4946 от 2025 г., а делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на същия с конкретни указания.

В изпълнение на същите съдът с определение от 20.03.2026 г. е задължил административния орган да представи посочените в касационното решение писмени доказателства.

Във връзка с горното, с молба от 27.03.2026 г. /л. 13-37/ е представена административната преписка по издаване на оспорения в настоящото производство отказ, в това число и преведено на български език заявление от 28.02.2025 г. на М. У. за издаване на виза „Д“.

От така представените доказателства се установява, че на 28.02.2025 г. жалбоподателят е депозирал заявление по образец, подадено до Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Т., с искане да му бъде издадена виза тип „Д“, поради приемането му да учи във Висше училище по агробизнес и развитие на регионите – [населено място] – основание по чл. 24в, ал. 1 от ЗЧРБ. Към заявлението са приложени и документи доказващи статута му на приет обучаващ се, задължителни здравни застраховки и необходими -средства за престоя в България, платени такси за обучение, както и договор за наем на жилище от 09.01.2025 г. /л. 17/, който осигурявал местоживеене в Република България на жалбоподателя.

В отговор на така подаденото заявление е постановен процесният отказ за издаване на виза „Д“, издаден от първи секретар на Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Т.. В същият като основание е посочена разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ, доколкото е прието, че М. У. е представил невярна информация с цел единствено да бъдат изпълнени формално изискванията на НУРИВОВР и ЗЧРБ. Отбелязано е също така, че при проверка е установено, че собственичката на имота не го е отдавала под наем на апликанта.

По реда на чл. 192 ГПК по делото са събрани доказателства от ДАНС – писмо с рег. № М-6912 от 25.06.2025 г. /л. 88 от адм.д. № 4946/2025 г. на АССГ/, от съдържанието на което се установява, че апликантът не е идентифициран като заплаха за националната сигурност, но попада в хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ. В писмото се сочи, че при извършена проверка на адреса за настаняване е било установено, че собственикът на имота не го е отдавал под наем на чуждия гражданин. Предоставена е невярна информация с цел да бъдат изпълнени формално изискванията на ЗЧРБ и НУРИВОВР. Отбелязано е в писмото също така, че няма изготвени писмени документи по подаденото заявление.

Като доказателства по делото е приета и докладна записка на мл. експерт Н. Д. при ОДМВР П., сектор „Миграция“ от 21.03.2025 г. /л. 97 от адм.д. № 4946/2025 г. на АССГ/. От съдържанието на същата е видно, че на 21.03.2025 г. е била извършена проверка на адрес: [населено място], [улица]. В съгласувателната процедура е посочено, че апликантът ще пребивава на адрес: [населено място], [улица], като за домакин на чуждия гражданин е посочено лицето доцент доктор Е. Арабска – ректор на ВУАРР- П.. В докладната записка е отбелязано, че при разговор с г-жа Арабска, същата заявява, че не притежава жилище на адрес: [населено място], [улица], както и не е подписала договор за наем с турския гражданин.

При така установеното от фактическа страна съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, подадена е в срок, от адресата на акта и срещу административен акт, който подлежи на съдебен контрол.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът извършва цялостна проверка за законосъобразност на оспорения отказ на всички основания по чл. 146 АПК – относно компетентността на

административния орган, спазването на установената форма, съответствието с процесуалните правила, материалноправната законосъобразност и съответствието с целта на закона.

Съгласно чл. 8 и чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ чужденец може да влезе на територията на Република България, ако притежава редовен документ за пътуване и виза, когато такава се изисква. Визите се издават или се отказва издаването им от дипломатическите и консулските представителства на Република България. Редът и условията за издаване на визи са уредени в Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (НУРИВОВР).

Съгласно чл. 27, ал. 6 от посочената наредба консулските длъжностни лица преди да вземат решение по заявлението за издаване на виза, извършват проверка на декларираните данни и представените документи и задължително изпращат заявлението до Националния визов център за проверка в автоматизираните национални информационни фондове, Ш. информационна система и Визовата информационна система на Европейския съюз, както и за консултиране с друга държава членка, прилагаща изцяло достиженията на правото на Европейския съюз от Шенген, в случай че е заявено такова по реда на чл. 22 от Визовия кодекс. В съответствие с разпоредбите на Наредбата и чл. 9е, ал. 2 от ЗЧРБ исканията за издаване на виза за дългосрочно пребиваване по чл. 15, ал. 1 от същия закон се изпращат чрез Дирекция „К. отношения“ на Министерството на външните работи за съгласуване със службите за административен контрол на чужденците в Република България. Консулските длъжностни лица издават или отказват издаването на виза за дългосрочно пребиваване след разрешение от Дирекция „К. отношения“, въз основа на съвместно мотивирано становище на службите за административен контрол на чужденците и на Държавна агенция „Национална сигурност“.

Условията и редът за съгласуване на заявленията за издаване на визи са регламентирани в Инstrukция № Из-2593 от 3 ноември 2010 г. на министъра на външните работи, министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“. Съгласно чл. 1, т. 4 от инструкцията визите за дългосрочно пребиваване по чл. 15, ал. 1 ЗЧРБ подлежат на задължително съгласуване между Министерството на външните работи чрез Дирекция „К. отношения“, Дирекция „Миграция“ при Министерството на вътрешните работи и Държавна агенция „Национална сигурност“. Съгласуването се извършва по електронен път чрез Системата за визов контрол.

Съгласно уредената процедура регистрираните в консулските служби заявления за визи се изпращат чрез Системата за визов контрол до Дирекция „К. отношения“, която в срок до три работни дни ги препраща на Дирекция „Миграция“ при Министерството на вътрешните работи за съгласуване. Дирекция „Миграция“ извършва необходимите проверки с оглед миграционния контрол, като уведомява Държавна агенция „Национална сигурност“ с цел изготвяне на съвместно становище. След извършване на необходимите проверки и съгласуване между компетентните органи съвместното становище се предоставя на Дирекция „К. отношения“, въз основа на което консулското длъжностно лице постановява решение за издаване или отказ за издаване на виза.

Съгласно чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ оправомощени от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в Министерството на външните работи, в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина и в органите за граничен контрол могат да вземат решения за издаване, отказ за издаване, анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците – за анулиране и отмяна на визи, при условия и по ред, определени с наредбата по чл. 9е, ал. 1 ЗЧРБ.

С т. 4 от Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи е възложено на ръководителите на дипломатическите и консулските представителства да определят с писмена

заповед консулски длъжностни лица, които да съставят, подписват и връчват формулярите по образец съгласно Приложение № 7 към чл. 34 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и за определяне на визовия режим.

Със Заповед № 315 от 04.11.2024 г., т. 16 на генералния консул на Република България в И., Република Т., М. Р. – завеждащ консулската служба, е определен да съставя, подписва и връчва на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно Приложение № 7 към Наредбата, а в негово отсъствие функциите му се изпълняват от Е. Р.. С оглед подписването на оспорения отказ от М. Р. съдът приема, че административният акт е издаден от компетентен орган.

От представената административна преписка се установява също, че преди постановяване на отказа е проведена съгласувателна процедура с Дирекция „Миграция“ при Министерството на вътрешните работи и с Държавна агенция „Национална сигурност“, съгласно изискванията на чл. 30, ал. 2 от Наредбата.

По делото е налична докладна записка на мл. експерт Н. Д. при ОДМВР - П., сектор „Миграция“ от 21.03.2025 г. /л. 97 от адм.д. № 4946/2025 г. на АССГ/. От съдържанието на същата е видно, че на 21.03.2025 г. е била извършена проверка на адрес: [населено място], [улица]. В съгласувателната процедура е посочено, че апликантът ще пребивава на адрес: [населено място], [улица], като за домакин на чуждия гражданин е посочено лицето доцент доктор Е. Арабска – ректор на ВУАРР - П.. В докладната записка е отбелязано, че при разговор с г-жа Арабска, същата заявява, че не притежава жилище на адрес: [населено място], [улица], както и не е подписала договор за наем с турския гражданин.

Тези обстоятелства са квалифицирани като основание за отказ по чл. 10, ал. 1, т. 23 ЗЧРБ – предоставена невярна информация с цел единствено да бъдат изпълнени формално изискванията на НУРИВОВР и ЗЧРБ за получаване на виза и последващо право на пребиваване в РБ, тъй като при проверка е установено, че собственичката на имота не го е отдавала под наем на апликанта.

Настоящият състав счита, че обжалваният отказ е постановен при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила по смисъла на чл. 35 от АПК, довели до неправилно приложение на материалния закон – отменителни основания по чл. 146, т. 3 и т. 4 от АПК.

Въз основа на събраните по делото доказателства съдът намира, че ответникът не е установил по несъмнен начин наличието на основанията за отказ по чл. 10, ал. 1, т. 23 ЗЧРБ по отношение на жалбоподателя – гражданин на Република Т.. Посочената правна норма предполага да са декларирани неверни данни или да са представени документи с невярно съдържание.

Декларирането или представянето на доказателства за осигурено жилище, когато основанията за искане на продължително пребиваване е това по чл. 24, ал. 1 ЗЧРБ, е въведено като задължително изискване с разпоредбата на чл. 29, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗЧРБ, във връзка с чл. 14, ал. 1 от същия правилник, а за настоящия случай – чл. 14, ал. 1, т. 3. Тези разпоредби изискват чужденецът да представи доказателства за осигурено жилище, но не въвеждат изискване същият действително да пребивава в това жилище към момента на извършване на проверката.

Ответникът, съобразно мотивите на отказа, не е изложил съображения относно представените и изискуеми документи, включително относно договора за наем с нотариално заверени подписи на страните, с които да обоснове извод за липса на доказателствената му стойност. Позовавайки се единствено на данните във връзка с извършена проверка, административният орган формално е приел, че се касае за декларирани неверни данни, без да изложи самостоятелни мотиви в тази насока.

Не може да се направи извод, че М. У. е декларирал неверни данни или е представил документ с невярно съдържание.

В хода на административното производство органът е бил длъжен да се съобрази с разпоредбите на чл. 35 и чл. 170, ал. 1 от АПК, като е разполагал с процесуалната възможност да изиска обяснения от заявителя или да разпорежи допълнителна проверка. В случая такива действия не са предприети.

Наред с горното, както се посочи по-горе касационната инстанция е указала, че при новото разглеждане на делото първостепенният съд следва да укаже на административния орган да окомплектова преписката по издаване на процесния отказ със заявлението на М. У. от 28.02.2025 г., преведено на български език, както и да представи доказателства, от които да е видно дали доцент доктор Е. Арабска действително е била посочена от апликанта като собственик на жилище, което му е било отдадено под наем, респективно като "домакин".

В изпълнение на указанията на касационната инстанция с определение от 20.03.2026 г. настоящият състав е задължил ответника да представи доказателствата, посочени в мотивите на решението на ВАС. В определението настоящият състав изрично е посочил и последствията при непредставяне на исканите документи, а именно, че процесуалното му бездействие ще бъде преценено с оглед чл. 161 от ГПК.

В изпълнение на съдебния акт от ответника е представена отново административната преписка във връзка с обжалвания отказ за издаване на виза „Д“, включително и в превод на български език заявлението, с което е иницирано производството. При преглед на документите съдът не установява апликантът да е посочил доцент доктор Е. Арабска като собственик на жилище, което му е било отдадено под наем, респективно като "домакин". Наличен е договор от 09.01.2025 г., съгласно който наемодателят И. М. Ч. отдава под наем стая от апартамент, заемащ целият първи етаж от триетажна масивна железобетонна жилищна сграда, находяща се в [населено място], [улица].

Предвид тези доказателства и липсата на такива за наличие на наемно правоотношение между жалбоподателя и Е. Арабска, отказът за издаване на виза „Д“ с мотив, че „при проверка е установено, че собственичка на имота не го е отдавала под наем на апликанта“, се явява, немотивиран, постановен при допуснати съществени процесуални нарушения, което е довело и до материална незаконосъобразност на същия.

Поради изложеното съдът приема, че крайният извод на административния орган, че жалбоподателят е декларирал неверни данни, не съответства на изискванията на чл. 24, ал. 2 ЗЧРБ и чл. 29, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗЧРБ, във връзка с чл. 14, ал. 1, т. 3 от същия правилник, относно представянето на доказателства за осигурено жилище.

По изложените съображения съдът намира, че оспореният отказ е незаконосъобразен и следва да бъде отменен. С оглед естеството на административния акт съдът не може да реши спора по същество, поради което на основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката следва да бъде върната на компетентния административен орган за ново произнасяне при съобразяване с дадените в настоящото решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

При новото разглеждане на заявлението административният орган следва да извърши цялостна преценка на всички относими факти и обстоятелства, както и да обсъди поотделно и в тяхната съвкупност всички представени от жалбоподателя доказателства, съобразно приложимите разпоредби на ЗЧРБ и подзаконовите нормативни актове.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ вр. чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд - София град, Трето отделение, 44 състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ отказ за издаване на виза „Д“ от 15.04.2025 г., постановен от първи секретар на Генералното консулство на Република България в [населено място], Република Т. по заявление, подадено от М. У., гражданин на Република Т..

ИЗПРАЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по заявление № BTZ25002864V от 28.02.2025 г. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване (виза вид „D“), подадено от М. У., гражданин на Република Т., при съобразяване с тълкуването на закона, дадено в мотивите на настоящото решение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ